

ANEKS 1 DO PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY – 8524 PL

Kategoria środowiskowa B – zgodnie z OP 4.01 BŚ

Komponent 1:

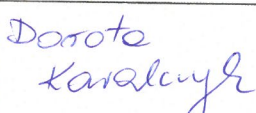
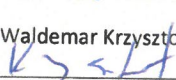

Ochrona przed powodzią Dolnej i Środkowej Odry

Podkomponent 1B:

Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze

Kontrakt 1B.2/2:

Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, Etap I
– Prace modernizacyjne w celu zapewnienia zimowego lodotłamania –
Część 2

Wydanie	Data	Autor	Sprawdzający	Aprobata Klienta
I	Luty 2023	Alicja Wilanowska 	Dorota Kowalczyk Dorota Kowalczyk	
		Waldemar Krzysztof 		
		Karina Suchecka 		

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY**

współfinansowany przez:

Bank Światowy, Umowa Pożyczki Nr 8524 PL

Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866

Fundusz Spójności Unii Europejskiej (POLiŚ 2014-2020), pre-umowa 3.2-20 i 3.2-21

Budżet Państwa

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM -Aneks nr 1

Komponent: *1 – Ochrona przed powodzią Dolnej i Środkowej Odry*

Podkomponent: *1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze*

Kontrakt: *Zadanie 1B.2/2 - Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, Etap I – Prace modernizacyjne w celu zapewnienia zimowego lodołamania – Część 2*

Jednostka Wdrażania Projektu:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Autorzy opracowania:

Jednostka Realizacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły

w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Konsultant wsparcia technicznego RZGW w Szczecinie

dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły –

Joint Venture: SWECO Consulting Sp. z o. o., SWECO Nederland B.V., Sweco Engineering Sp. z o. o., Ekocentrum –

Wrocławski Ośrodek Usług Ekologicznych Sp. z o. o.

Szczecin, luty 2023 r.

Spis treści

1.	Wstęp i przedmiot Aneksu	4
1.1	Wstęp	4
1.2	Przedmiot Aneksu	4
2.	Środowiskowe uwarunkowania realizacji kontraktu.....	6
3.	Zmiany w treści PZŚ.....	8
4.	Zmiany w Załączniku 1 oraz Załączniku 2 - Działania łagodzące i monitorujące.....	13

ZAŁĄCZNIK: Załącznik 4aa do PZŚ „Decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16.08.2022 r. uchylająca decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” w części i w tym zakresie orzekająca co do istoty sprawy lub umarzająca postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymująca decyzję w mocy (decyzja znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka).”

1. WSTĘP I PRZEDMIOT ANEKSU

1.1 WSTĘP

W toku postępowania odwoławczego dnia 16.08.2022 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał decyzję **uchylającą** decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” **w części i w tym zakresie orzekającą co do istoty sprawy lub umarzającą postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymującą decyzję w mocy** (decyzja znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka).

W odniesieniu do części warunków decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, które zostały przeniesione do PZŚ, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wprowadził zmiany, polegające w dużej mierze na doprecyzowaniu zapisów. W celu zachowania zgodności prowadzenia inwestycji z zapisami decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska niezbędna jest stosowana aktualizacja PZŚ.

Wyżej wymieniona decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Niemniej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, na decyzję służy skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W związku z wniesieniem skargi na przedmiotową decyzję, rozstrzygnięcia z niej wynikające zależą obecnie od sposobu rozpoznania skargi przez WSA w Warszawie. Zaistniałe zmiany warunków realizacji kontraktu wymagać mogą opracowania kolejnego Aneksu do PZŚ.

1.2 PRZEDMIOT ANEKSU

Aneks uwzględnia aktualne warunki realizacji Kontraktu z uwagi na zmodyfikowanie i doprecyzowanie w postępowaniu odwoławczym wybranych warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W wyniku postępowania odwoławczego, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska decyzją z dnia 16.08.2022 r., znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 zmodyfikował i doprecyzował wybrane warunki realizacji przedsięwzięcia, których uwzględnienie w PZŚ wymaga wprowadzenia poniższych zmian w treści PZŚ:

- w tekście PZŚ wszelkie zapisy odnoszące się do decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły odnoszą się do ww. decyzji w brzmieniu

wynikającym z decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16.08.2022 r. uchylającą ww. decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w części i w tym zakresie orzekającą co do istoty sprawy lub umarzającą postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymującą decyzję w mocy (decyzja znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka);

- w tekście PZŚ uzupełniono zapisy w streszczeniu i rozdziale 3.5. i 8.2.1.o informacje na temat postępowania odwoławczego i decyzji odwoławczej wydanej przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska – opis uzupełnienia zawarto w punkcie 3. niniejszego Aneksu;
- w tekście PZŚ w rozdziale 2.2. (w tabeli 2) wykreślono zapis o warunkowej możliwości usuwania drzew w okresie lęgowym - opis zmiany zawarto w punkcie 3. niniejszego Aneksu;
- Załącznik 1: w pozycjach nr 3, 21, 25, 31, 32, 36, 37, 44, 46 - 49, 52, 54, 55, 78, 79, 86, 87, 101, 107 – 111 wprowadza się zmiany wskazane w punkcie 4. do niniejszego Aneksu;
- Załącznik 2: w pozycji nr 153 wprowadza się zmiany wskazane w punkcie 4. do niniejszego Aneksu;
- Dodany zostaje Załącznik 4aa: Decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16.08.2022 r. uchylająca decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” w części i w tym zakresie orzekająca co do istoty sprawy lub umarzająca postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymująca decyzję w mocy (decyzja znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka).

2. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA REALIZACJI KONTRAKTU

Decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) wydana w postępowaniu odwoławczym zmienia część warunków decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r. W szczególności GDOŚ jako organ odwoławczy dokonał oceny prawidłowości i skuteczności istotnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, wymagań dotyczących ochrony środowiska koniecznych do uwzględnienia w dokumentacji na dalszym etapie procesu inwestycyjnego oraz warunków mających na celu unikanie, zapobieganie, ograniczanie i minimalizację przyrodniczą negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, które zostały określone w decyzji RDOŚ w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r. Warunki określone w decyzji RDOŚ w Szczecinie w punktach: B.I.2.e, B.I.2.f (w części) B.I.2.i, B.I.3.b, B.I.3.C (w części), B.I.3.f (w części), B.I.4.a (w części), B.I.4.b, B.I.4.C (w części), B.I.4.d (w części), B.I.4.f, B.I.5, B.I.10, B.I.11, B.I.12, B.I.13, B.I.14, B.I.15, B.I.23 zostały zmodyfikowane i doprecyzowane w postępowaniu odwoławczym. GDOŚ uchylił również i zmienił punkty B.III oraz B.IV.3. zaskarżonej decyzji, bowiem określone w nich warunki w zakresie monitoringu środowiskowego zostały sformułowane w sposób nieprecyzyjny, co mogłoby utrudnić ich wykonanie.

W szczególności GDOŚ:

- zmodyfikował i doprecyzował wymagania dotyczące organizacji placów budowy i zaplecza budowy, ponieważ były sformułowane w sposób nazbyt ogólny, a ponadto nie wskazywały wszystkich koniecznych do podjęcia działań zabezpieczających;
- doprecyzował lokalizację stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, chronionych siedlisk przyrodniczych oraz innych cennych przyrodniczo obszarów, które należy zabezpieczyć przed zniszczeniem lub uszkodzeniem oraz lokalizację obszarów, które należy wykluczyć z lokalizowania elementów zaplecza budowy;
- doprecyzował terminy dotyczące zakazów prowadzenia prac w szczególności w odniesieniu do okresów lęgowych wybranych gatunków zwierząt;
- całkowicie wykluczył możliwość usuwania drzew w okresie lęgowym (pierwotnie decyzja dopuszczała ich częściowe usunięcie w okresie lęgowym pod warunkiem, w szczególności, stwierdzenia braku lęgów przez specjalistę ornitologa);
- doprecyzował zapisy dotyczące sposobu zabezpieczenia/oznaczenia siedlisk przyrodniczych /stanowisk chronionych gatunków oraz drzew nieprzeznaczonych do wycinki;
- doprecyzował warunki i terminy prowadzenia działań minimalizujących w zakresie związanym z pracami umożliwiającymi wykształcenie się siedliska zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri p.p.* i *Bidention p.p.* (3270) oraz usuwaniem roślin

inwazyjnych jak również wprowadził obowiązek zapewnienia nadzoru botanika nad tymi pracami;

- doprecyzował warunek dotyczący prac w porze dziennej poprzez wskazanie, iż przez porę dnia należy rozumieć okres od godziny 6.00 do godziny 22.00 w przypadku terenów podlegających ochronie akustycznej po stronie polskiej oraz okres od godziny 7.00 do godziny 20.00 w przypadku terenów podlegających ochronie akustycznej po stronie niemieckiej;
- określił wymagania odnośnie konieczności prowadzenia pomiarów hałasu na etapie realizacji.

W wymiarze środowiskowym i społecznym, wprowadzone zmiany, nie generują nowych oddziaływań o charakterze negatywnym. Zmodyfikowane i doprecyzowane zostały istniejące warunki realizacji robót oraz nałożone zostały dodatkowe warunki w celu ograniczenia wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze i społeczne w obszarze realizacji Zadania i jego sąsiedztwie.

Zmiany wynikające z decyzji GDOŚ, wprowadzone do PZŚ, wskazano w punktach 3 i 4 niniejszego Aneksu.

Należy podkreślić, iż zakres omawianych zmian stanowił przedmiot konsultacji społecznych. GDOŚ w toku prowadzonego postępowania odwoławczego zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w terminie od dnia 17 stycznia do 15 lutego 2022 r. na terenie Polski (obwieszczenie z dnia 3 stycznia 2022 r., znak: DOOS- WDŚZOO.420.24.2020.aka.79) oraz w terminie od dnia 16 lutego do 17 marca 2022 r. na terenie Niemiec (obwieszczenie z dnia 3 stycznia 2022 r., znak: DOOS-WDŚZOO.420.24.2020.aka.81).

Zawiadomieniem z dnia 16.08.2022 r. GDOŚ na stronie internetowej urzędu, poinformował o wydaniu przedmiotowej decyzji, a następnie podał treść decyzji do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/gdos/decyzja-generalnego-dyrektora-ochrony-srodowiska-z-dnia-16-sierpnia-2022-r-znak-does-wdszoo420242020aka132>.

3. ZMIANY W TREŚCI PZŚ

Niniejszym Aneksem w treści PZŚ wprowadza się wskazane poniżej zmiany i uzupełnienia.

- **W streszczeniu w punkcie „Stan procedur administracyjnych w zakresie OOS”**

Zapis:

„Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził ocenę oddziaływania na środowisko dla całości inwestycji, tj. Etapu I i Etapu II prac modernizacyjnych na Odrze granicznej, której częścią było przedmiotowe Zadanie. Postępowanie zakończono wydaniem dnia 18 marca 2020 r. decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o środowiskowych uwarunkowaniach Nr 5/2020 (WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68). Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zamieszczono w załączniku 4a do PZŚ, opatrzonej rygiem natychmiastowej wykonalności. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zamieszczono w załączniku 4a do PZŚ. Na dzień upublicznienia PZŚ decyzja nie jest ostateczna.

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określono wpływ na środowisko i zakres działań łagodzących, uwzględniając łączną realizację pełnego zakresu inwestycyjnego, ujętego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.”

Zastępuje się zapisem:

„Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził ocenę oddziaływania na środowisko dla całości inwestycji, tj. Etapu I i Etapu II prac modernizacyjnych na Odrze granicznej, której częścią było przedmiotowe Zadanie. Postępowanie zakończono wydaniem dnia 18 marca 2020 r. decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o środowiskowych uwarunkowaniach Nr 5/2020 (WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68), która opatrzona została rygiem natychmiastowej wykonalności. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zamieszczono w załączniku 4a do PZŚ.

Ze względu na wniesienie skutecznego odwołania od powyższej decyzji, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przeprowadził postępowanie odwoławcze, w ramach którego rozpatrzył sprawę zarówno co do okoliczności faktycznych i prawnych, znajdując podstawy do uchylecia decyzji RDOŚ w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r. w części i w tym zakresie orzeczenia co do istoty sprawy lub umorzenia postępowania pierwszej instancji. Pozostała część decyzji jest w ocenie organu odwoławczego prawidłowa, co uzasadnia utrzymanie tej części decyzji w mocy. Postępowanie zakończono wydaniem decyzji odwoławczej GDOŚ: decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16.08.2022 uchylająca decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach

Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” w części i w tym zakresie orzekająca co do istoty sprawy lub umarzająca postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymująca decyzję w mocy (decyzja znak DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka) – decyzję odwoławczą GDOŚ zamieszczono w Załączniku 4aa do PZŚ.

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - w brzmieniu ustalonym decyzją odwoławczą GDOŚ, określono wpływ na środowisko i zakres działań łagodzących, uwzględniając łączną realizację pełnego zakresu inwestycyjnego, ujętego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wyżej wymieniona decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Niemniej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, na decyzję Generalnego Dyrektora ochrony Środowiska służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, która została wniesiona do WSA w Warszawie za pośrednictwem GDOŚ.”

- **W punkcie 2.2. „Charakterystyka zadania” w tabeli 2 „Podstawowe okresy wyłączeń czasowych dla przedmiotowego Zadania (tabela pogładowa, Wykonawcę obowiązują zapisy określone w Załączniku 1 oraz w decyzjach administracyjnych zamieszczonych w Załączniku 4.)”:**

W ostatnim wierszu w kolumnie trzeciej usuwa się zapis:

„Warunkowo wycinka dopuszczona po wykonaniu kontroli w sezonie lęgowym przez ornitologa, maksymalnie do 3 dni przed terminem wycinki, która potwierdzi brak obecności gniazd i lęgów ptaków”.

- **W Punkcie 3.5. „Aktualny stan procedury OOŚ dla Zadania”**

Zapis:

„Na dzień upublicznienia PZŚ (04.09.2020 r.) decyzja nie jest ostateczna. W decyzji tej określono środowiskowe uwarunkowania dla realizacji Zadania. Kopia decyzji stanowi Załącznik 4a do PZŚ.”

Zastępuje się w zapisem:

„Ze względu na wniesienie skutecznego odwołania od powyższej decyzji, mając na uwadze, wyrażoną w art. 15 Kpa, zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, którego istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, GDOŚ w ramach postępowania odwoławczego, wszczętego 5 kwietnia 2020 r., dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wniosku o wydanie decyzji, raportu wraz z uzupełnieniami, zaskarżonej decyzji, wniesionych odwołań oraz uwag wniesionych w trakcie udziału społeczeństwa. W toku

postępowania odwoławczego GDOŚ rozpatrzył sprawę zarówno co do okoliczności faktycznych i prawnych, znajdując podstawy do uchylenia decyzji RDOŚ w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r. w części i w tym zakresie orzeczenia co do istoty sprawy lub umorzenia postępowania pierwszej instancji. Pozostała część decyzji jest w ocenie organu odwoławczego prawidłowa, co uzasadnia utrzymanie tej części decyzji w mocy. Postępowanie zakończono wydaniem decyzji odwoławczej GDOŚ: decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16.08.2022 r. uchylająca decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” w części i w tym zakresie orzekająca co do istoty sprawy lub umarzająca postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymująca decyzję w mocy (decyzja znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka) – decyzję odwoławczą GDOŚ zamieszczono w Załączniku 4aa do PZŚ.

Wyżej wymieniona decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, ze zm.) służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, która została wniesiona do WSA w Warszawie za pośrednictwem GDOŚ”.

- **W punkcie 8.2.1. „Konsultacje w ramach oceny oddziaływania na środowisko”**

Na końcu rozdziału po zdaniu „Pełny opis postępowania zawarto w uzasadnieniu ww. decyzji oraz w załączniku 3 do decyzji zatytułowanym „Odniesienie się do uwag złożonych podczas przeprowadzonych w trakcie postępowania konsultacji społecznych” (Załącznik 4a do PZŚ)” dodaje się zapis:

W dniach: 21 i 22 kwietnia 2020 r., 15 czerwca 2020 r. oraz 12 i 13 sierpnia 2020 r. wniesione zostały skutecznie odwołania od powyższej decyzji przez:

- Klub Przyrodników oraz Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
- Stepnicka Organizacja Turystycznej Nie Tylko dla Orłów
- Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz des Landes Brandenburg
- Deutsche Umwelthilfe e.V, Naturschutzbund Deutschland (NABU) e.V.
- Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Brandenburg e.V.
- Deutscher Naturschutzring Dachverband der deutschen Natur-, Tier- und Umweltschutzorganisationen (DNR) e.V.

Ze względu na wniesienie skutecznego odwołania od powyższej decyzji, mając na uwadze, wyrażoną w art. 15 Kpa, zasadę dwuinstancyjności postępowania

administracyjnego, którego istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, GDOŚ wszczął dnia 5 kwietnia 2020 r. postępowanie odwoławcze. GDOŚ w toku prowadzonego postępowania odwoławczego zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Po wpłynięciu do GDOŚ w dniu 29 grudnia 2021 r. jednolitego uzupełnionego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zawiadomieniem z dnia 3 stycznia 2022 r., GDOŚ podał do publicznej wiadomości, iż w dniach od 17 stycznia 2022 r. do 15 lutego 2022 r. na terenie Polski zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu, w trakcie którego wszyscy zainteresowani mogą zapoznać się z dokumentacją sprawy oraz złożyć uwagi i wnioski. Natomiast udział społeczeństwa na terenie Niemiec został wyznaczony w dniach od 16 lutego 2022 r. do 17 marca 2022 r., co wynika z terminów i sposobów publikacji zawiadomień w Niemczech. W obwieszczeniu tym zamieszczono również informację o złożeniu raportu jednolitego.

Następnie, po upływie terminów przewidzianych na udział społeczeństwa, GDOŚ zawiadomił strony postępowania w trybie art. 10 § 1 Kpa o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Do stron polskich zawiadomienie to zostało wysłane w dniu 1 marca 2022 r. (indywidualnie oraz w trybie art. 49 § 1 Kpa), natomiast na terenie Niemiec zawiadomienie to zostało upublicznione w dniu 5 kwietnia 2022 r.

Strony postępowania w trakcie wyznaczonego przez GDOŚ, przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie odwoławcze, terminu na zapoznanie się z materiałem dowodowym oraz wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, powtórzyli stanowisko złożone w odwołaniach oraz przedstawili dodatkowe zarzuty.

GDOŚ nie podzielił przedstawionych przez w uzupełnieniach odwołań oraz dołączonych do nich zarzutów, co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji odwoławczej GDOŚ z dnia 16.08.2022 uchylającą decyzję RDOŚ w Szczecinie z dnia 18 marca 2020 r., znak: WONS-OŚ.4233.1.2017.KK.68, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze Granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” w części i w tym zakresie orzekającą co do istoty sprawy lub umarzającą postępowanie pierwszej instancji, a w pozostałej części utrzymującą decyzję w mocy (decyzja znak DOOŚ-WDŚZOO.420.24.2020.aka.132 (stary znak sprawy: DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.58.2020.EW.aka).

Zawiadomieniem z dnia 16.08.2022 r. GDOŚ na stronie internetowej urzędu, poinformował o wydaniu przedmiotowej decyzji, a następnie podał treść decyzji do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej:

<https://www.gov.pl/web/gdos/decyzja-generalnego-dyrektora-ochrony-srodowiska-z-dnia-16-sierpnia-2022-r-znak-doos-wdszoo420242020aka132>.

Pełny opis postępowania odwoławczego, w tym odniesienie się do uwag i wniosków oraz zarzutów zgłaszanych przez społeczeństwo i strony postępowania, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zawarł w uzasadnieniu ww. decyzji (Załącznik 4aa do PZŚ).

Na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, ze zm.) służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, która została wniesiona do WSA w Warszawie za pośrednictwem GDOŚ.

4. ZMIANY W ZAŁĄCZNIKU 1 ORAZ ZAŁĄCZNIKU 2 - DZIAŁANIA ŁAGODZĄCE I MONITORUJĄCE

Wykonawca prac jest zobowiązany do stosowania wszystkich warunków prowadzenia prac określonych w załącznikach do PZŚ dla Kontraktu 1B.2/2: Załącznik 1 „Plan działań łagodzących”, Załącznik 2 „Plan działań monitoringowych”, odpowiadających rodzajom realizowanych robót.

Wszelkie niezbędne do realizacji robót decyzje administracyjne, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności, jest zobowiązany uzyskać Wykonawca, na etapie prowadzenia prac.

W celu spełnienia na terenie Zadania warunków określonych decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wprowadza się następujące zmiany warunków PZŚ zawartych zarówno w Załączniku 1, jak i w Załączniku 2 pod tymi samymi pozycjami nr 3, 21, 25, 31, 32, 36, 37, 44, 46 - 49, 52, 54, 55, 78, 79, 86, 87, 101, 107 – 111.

Poz. *	Opis działania – zapis dotychczasowy	Opis działania zgodnie z Aneksem
3.	<p>Miejsca wyłączone z możliwości lokalizacji miejsc składowania materiałów</p> <p>Wykonawca nie będzie lokalizował miejsc składowania materiałów w obrębie poniższych obszarów cennych przyrodniczo:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazanym w poz. 2 kilometrażu, w obrębie siedlisk przyrodniczych: 6430 – ok. km 645,5-645,6; 91E0 – ok. km 648,0-648,5; 653,5 – 653,9; w obrębie wilgotnych obniżzeń, w których w okresie letnim mogłyby się rozwinąć zbiorowiska wskaźnikowe dla siedliska przyrodniczego 3270 z uwagi na konieczność przywrócenia brzegowi rzeki właściwości umożliwiających wykształcenie się tego siedliska. 	<p>Miejsca wyłączone z możliwości lokalizacji zaplecza budowy, w tym miejsc magazynowania materiałów budowlanych, substancji i preparatów stosowanych na etapie realizacji przedsięwzięcia oraz miejsc magazynowania odpadów</p> <p>Zaplecze budowy, w tym miejsca magazynowania materiałów budowlanych, substancji i preparatów stosowanych na etapie realizacji przedsięwzięcia oraz miejsca magazynowania odpadów należy organizować przy udziale nadzoru przyrodniczego i lokalizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> poza siedliskami przyrodniczymi: 6430 – ok. km 645,5-645,6; 91E0 – ok. km 648,0-648,5; 653,5 – 653,9; poza stanowiskami chronionych zwierząt stwierdzonymi w km ok.: 650,5 - 656,0 (najcenniejsze siedliska ptaków i herpetofauny) oraz 645,0 - 663,0 (siedliska chronionych bezkręgowców); poza innymi cennymi obszarami w km ok.: 650,5 - 656,0 (północna, podmokła część odcinka IV), poza terenami leśnymi; poza siedliskami 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Ali. Bidention tripartite</i>, których położenie zweryfikuje nadzór przyrodniczy maksymalnie 3 dni przed terminem wykonania zaplecza budowy oraz poza wilgotnymi obniżeniami, w których mogą rozwinąć się zbiorowiska wskaźnikowe dla siedliska 3270, tj. zalewane muliste brzegi rzek.
21.	<p>b) Wykonawca wykluczy z lokalizacji miejsc składowania materiałów wilgotne obniżenia, w których w okresie letnim mogłyby się rozwinąć</p>	<p>b) namuły oraz niezanieczyszczony materiał piaszczysty, powstały na skutek rozbiórki i modernizacji ostróg,</p>

Plan Zarządzania Środowiskiem

Kontrakt 1B.2/2 - Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, Etap I – Prace modernizacyjne w celu zapewnienia zimowego lodołamania – Część II – Aneks nr 1

	zbiorowiska wskaźnikowe dla tego siedliska,	należy ponownie wykorzystać poprzez zdeponowanie go w całości albo części na powierzchniach międzyostrogowych i przy główkach ostróg,
25.	<p>f) roboty związane z przebudową ostróg, budową kierownicy i tamy oraz umocnienia brzegu, w miejscach stwierdzonego przez zespół nadzoru przyrodniczego Wykonawcy występowania siedliska przyrodniczego 3270 i nadbrzeżycy nadrzecznej, Wykonawca będzie prowadził poza okresem kształtowania się siedliska, tj. od października do końca lutego.</p> <p>Działania w punktach a – f prowadzone będą z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy.</p>	<p>f) roboty związane z przebudową ostróg, budową kierownicy i tamy oraz umocnienia brzegu prowadzić poza okresem od 1 kwietnia do 30 września. Prowadzenie prac w powyższym okresie jest możliwe po przeprowadzeniu kontroli przez botanika z nadzoru przyrodniczego, który wykluczy obecność siedliska 3270 oraz nadbrzeżycy nadrzecznej na terenie przewidywanych prac. Jeśli botanik potwierdzi obecność siedliska 3270 lub nadbrzeżycy nadrzecznej, zakazuje się prowadzenia na tym terenie prac związanych z przebudową i budową ostróg w okresie od 1 kwietnia do 30 września.</p> <p>Działania w punktach a – f prowadzone będą z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy. Całość prac należy wykonywać pod bezpośrednim nadzorem i zgodnie z uwagami botanika z nadzoru przyrodniczego, który obowiązany jest do bieżącego kontrolowania sposobu wykonywania opisanych wyżej zabiegów .</p>
31.	<p>[...]</p> <p>f) prace wykonane będą w optymalnym terminie ich realizacji, tj. przełom czerwca i lipca, który umożliwi dostatecznie długi okres wzrostu przesiedlonych roślin w nowych warunkach, przy uwzględnieniu warunków ekologicznych w poszczególnych latach.</p> <p>Działania wskazane w punktach 6 a- f prowadzone będą z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy, który w szczególności dokona inwentaryzacji stanowisk grzybieńczyka wodnego, opracuje program przeprowadzenia metaplantacji w formie Planu Zapewnienia Jakości, który podlegał będzie zatwierdzeniu przez Inżyniera oraz dokona stosownych uzgodnień ze służbami ochrony przyrody oraz prowadził będzie bezpośredni nadzór przyrodniczy Wykonawcy prowadzonych prac.</p>	<p>[...]</p> <p>f) prace wykonane będą w terminie wskazanym przez botanika z nadzoru przyrodniczego, przy czym optymalnym terminem ich realizacji jest przełom czerwca i lipca, który umożliwi dostatecznie długi okres wzrostu przesiedlonych roślin w nowych warunkach, przy uwzględnieniu warunków ekologicznych w poszczególnych latach.</p> <p>Działania wskazane w punktach 6 a- f prowadzone będą z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy, który w szczególności dokona inwentaryzacji stanowisk grzybieńczyka wodnego, opracuje program przeprowadzenia metaplantacji w formie Planu Zapewnienia Jakości, który podlegał będzie zatwierdzeniu przez Inżyniera oraz dokona stosownych uzgodnień ze służbami ochrony przyrody oraz prowadził będzie bezpośredni nadzór przyrodniczy Wykonawcy prowadzonych prac. Prace należy wykonywać pod bezpośrednim nadzorem i zgodnie z uwagami botanika z nadzoru przyrodniczego, który będzie na bieżąco kontrolował sposób wykonywania opisanych wyżej zabiegów .</p>
32.	7. Roboty na ostrogach sąsiadujących ze stanowiskami grzybieńczyka wodnego Wykonawca wykona po okresie wegetacyjnym, w miesiącach październik-listopad.	7. Roboty na ostrogach sąsiadujących ze stanowiskami grzybieńczyka wodnego Wykonawca wykona po okresie wegetacyjnym, tj. od 1 października do 30 listopada.
36.	b) w trakcie robót polegających na rozbiórce ostróg oraz posadowieniu nowych konstrukcji w dnie, prowadzonych w okresie październik - grudzień, tj. w czasie migracji dwuśrodowiskowych ryb	b) w trakcie robót polegających na rozbiórce ostróg oraz posadowieniu nowych konstrukcji w dnie, prowadzonych w okresie od 1 października do 31 grudnia, tj. w czasie migracji dwuśrodowiskowych ryb

	łososiowatych oraz minoga rzeczno, Wykonawca zastosuje kurtyny ograniczające obszar prac do ok. 10 m wokół obiektów objętych robotami,	łososiowatych oraz minoga rzeczno, Wykonawca zastosuje kurtyny ograniczające obszar prac do ok. 10 m wokół obiektów objętych robotami,
37.	c) w stosunku do robót budowlanych prowadzonych w okresie od października do grudnia, ingerujących w dno koryta (np. rozbiórka uszkodzonych ostróg, posadowienie w dnie nowych konstrukcji) Wykonawca prowadzi będzie monitoring zawiesiny i natlenienia wód (patrz poz. 149 Załącznika 2 PZS): [...]	c) w stosunku do robót budowlanych prowadzonych w okresie od 1 października do 31 grudnia, ingerujących w dno koryta (np. rozbiórka uszkodzonych ostróg, posadowienie w dnie nowych konstrukcji) Wykonawca prowadzi będzie monitoring zawiesiny i natlenienia wód (patrz poz. 149 Załącznika 2 PZS): [...]
44.	Zabezpieczenie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk chronionych gatunków zwierząt i roślin a) celem zabezpieczenia poszczególnych elementów środowiska przed niekorzystnym wpływem ze strony Zadania, podczas realizacji planowanych prac (związanych z pracami ziemnymi, składowaniem materiałów, przejazdem maszyn) Wykonawca uwzględni lokalizację siedlisk przyrodniczych, siedlisk chronionych gatunków zwierząt i roślin, poprzez ich ogrodzenie (np. siatką leśną) lub widoczne oznaczenie w terenie przez nadzór przyrodniczy Wykonawcy (np. tablica informująca) w następującym kilometrażu*: w obrębie siedlisk chronionych gatunków zwierząt i roślin: 650,5 – 654,0 (Załącznik 9a, 9b) oraz w obrębie siedlisk przyrodniczych: 6430 – ok. km 645,5-645,6; 91E0 – ok. km 648,0-648,5; 653,5 – 653,9 (Załącznik 8 do PZS) * W odniesieniu do kilometrażu wykraczających poza bezpośredni zakres robót Zadania warunek odnosi się do lokalizacji miejsc składowania materiałów bądź dróg dojazdowych.	Zabezpieczenie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk chronionych gatunków zwierząt i roślin a) Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt, chronione siedliska przyrodnicze oraz inne cenne przyrodniczo obszary wymienione w pozycji 3 (patrz Załącznik 4aa - punkty 14, 15 decyzji odwoławczej) należy zabezpieczyć przed zniszczeniem lub uszkodzeniem poprzez ich ogrodzenie (np. siatką) lub widocznie oznaczyć (np. tablicą informacyjną). Zabezpieczenia i oznaczenia należy wykonać pod nadzorem przyrodniczym.* * W odniesieniu do kilometrażu wykraczających poza bezpośredni zakres robót Zadania warunek odnosi się do lokalizacji miejsc składowania materiałów bądź dróg dojazdowych. Lokalizację siedlisk chronionych gatunków zwierząt i roślin w km 650,5 – 654,0 przedstawiają Załączniki 9a, 9b.
46.	Ochrona gatunków wróblowatych gnieźdzących się w szuwarach oraz w łożach na brzegu Przed rozpoczęciem robót na danej ostrodze i terenie umocnienia brzegu, czy w obrębie kierownicy lub tamy Wykonawca usunie porastającą je roślinność w promieniu 30 m od ich stopy, poza okresem lęgowym, tj. w terminie od sierpnia do końca lutego. Lokalizację obszarów wycinki roślinności w promieniu 30 m od postawy ostrogi dla ochrony gatunków wróblowatych pokazano na planach sytuacyjnych w Załączniku 7a PZS.	Ochrona gatunków wróblowatych gnieźdzących się w szuwarach oraz w łożach na brzegu Przed rozpoczęciem robót na danej ostrodze i terenie umocnienia brzegu, czy w obrębie kierownicy lub tamy Wykonawca usunie porastającą je roślinność w promieniu 30 m od ich stopy, poza okresem lęgowym, tj. w terminie od 1 września do końca lutego. Lokalizację obszarów wycinki roślinności w promieniu 30 m od postawy ostrogi dla ochrony gatunków wróblowatych pokazano na planach sytuacyjnych w Załączniku 7a PZS.
47.	Przeciwdziałanie ograniczeniu dostępności potencjalnych siedlisk lęgowych dla mewowców i siewkowców Wykonawca przed przystąpieniem do robót modernizacyjnych, wykona co najmniej dwie niskie „przedszkolne” wyspy pływające o łącznej powierzchni ok. 250 m ² poza korytem rzeki, tj. w okolicy miejscowości Chlewice, na terenie działki nr 272 obręb Chlewice, gmina Boleszkowice, powiat myśliborski przy następującym założeniach: wykonać niskie pływające wyspy bez wysuniętego na zewnątrz, nad wodę „parapetu” w konstrukcji z betonu komórkowego, o dodatniej pływalności, szybko porastające przez	Przeciwdziałanie ograniczeniu dostępności potencjalnych siedlisk lęgowych dla mewowców i siewkowców Wykonawca przed przystąpieniem do robót modernizacyjnych, wykona co najmniej dwie niskie „przedszkolne” wyspy pływające o łącznej powierzchni ok. 250 – 300 m ² poza korytem rzeki, tj. w okolicy miejscowości Chlewice, na terenie działki nr 272 obręb Chlewice, gmina Boleszkowice, powiat myśliborski przy następującym założeniach: wykonać niskie pływające wyspy bez wysuniętego na zewnątrz, nad wodę „parapetu” w konstrukcji z betonu komórkowego, o dodatniej pływalności, szybko porastające przez roślinność Nawierzchnia platformy przykryta będzie

Plan Zarządzania Środowiskiem

Kontrakt 1B.2/2 - Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, Etap I – Prace modernizacyjne w celu zapewnienia zimowego lodołamania – Część II – Aneks nr 1

	<p>roślinność Nawierzchnia platformy przykryta będzie kilkucentymetrową warstwą gleby i specjalną biowłókniną, stanowiącą podstawę w rozwoju roślin, celem szybkiego wpisania się w krajobraz i zasiedlenia przez ornitofaunę.</p> <p>Platformy zostaną usytuowane obok funkcjonujących już dziś platform lęgowych i będą stanowiły ich uzupełnienie. Szczegółową lokalizację platform i wymagania w zakresie funkcjonalności wysp wskaże gospodarz wód, na których ulokowano lęgowe wyspy wymagające uzupełnienia o przedmiotowe niskie wyspy pływające. Wykonawca z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy opracuje do akceptacji Inżyniera sposób realizacji działania w formie Planu Zapewnienia Jakości.</p> <p>Uwaga: Działanie objęte jest prawem opcji zgodnie z Subklauzulą 13.8 Warunków Szczególnych Kontraktu (Część 3 Dokumentacji Przetargowej)</p>	<p>kilkucentymetrową warstwą gleby i specjalną biowłókniną, stanowiącą podstawę w rozwoju roślin, celem szybkiego wpisania się w krajobraz i zasiedlenia przez ornitofaunę.</p> <p>Brzegi wysp należy ogrodzić ogrodzeniem z siatki o wielkości oczek 0,5 x 0,5 cm i wysokości 50 cm .</p> <p>Platformy zostaną usytuowane obok funkcjonujących już dziś platform lęgowych i będą stanowiły ich uzupełnienie. Szczegółową lokalizację platform i wymagania w zakresie funkcjonalności wysp wskaże gospodarz wód, na których ulokowano lęgowe wyspy wymagające uzupełnienia o przedmiotowe niskie wyspy pływające. Wykonawca z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy opracuje do akceptacji Inżyniera sposób realizacji działania w formie Planu Zapewnienia Jakości. Wszystkie prace wykonać pod kontrolą i bezpośrednim nadzorem ornitologa z nadzoru przyrodniczego.</p> <p>Uwaga: Działanie objęte jest prawem opcji zgodnie z Subklauzulą 13.8 Warunków Szczególnych Kontraktu (Część 3 Dokumentacji Przetargowej)</p>
48.	<p>Ograniczenie ingerencji w skarpe brzegową w celu ochrony siedliska zimorodka <i>Alcedo atthis</i></p> <p>Roboty w skarpie brzegowej zlokalizowanej w km 648,3 przy ostrodze 4/649 Wykonawca prowadzi będzie poza okresem lęgowym zimorodka <i>Alcedo atthis</i>, tj. w terminie od października do końca lutego.</p> <p>Działanie prowadzone będzie z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy.</p>	<p>Ograniczenie ingerencji w skarpe brzegową w celu ochrony siedliska zimorodka <i>Alcedo atthis</i></p> <p>Roboty w skarpie brzegowej zlokalizowanej w km 648,3 przy ostrodze 4/649 Wykonawca prowadzi będzie poza okresem lęgowym zimorodka <i>Alcedo atthis</i>, tj. w terminie od 1 września do końca lutego.</p> <p>Działanie prowadzone będzie z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy.</p>
49.	<p>Ograniczenie ingerencji w skarpe brzegową w celu ochrony siedliska brzegówki <i>Riparia riparia</i></p> <p>Roboty przy skarpie brzegu - w km 646,5 Wykonawca będzie prowadził poza okresem lęgowym brzegówki <i>Riparia riparia</i>, tj. w terminie od 1 sierpnia do końca lutego i w razie konieczności zabezpieczy skarpe przed kolejnym sezonem lęgowym przed założeniem gniazd siatką o drobnych oczkach, tj. poniżej 4 cm, wykonaną z tworzywa sztucznego lub metalu, po uzyskaniu wymaganych zezwoleń na odstępstwa.</p> <p>Działanie prowadzone będzie z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy.</p>	<p>Ograniczenie ingerencji w skarpe brzegową w celu ochrony siedliska brzegówki <i>Riparia riparia</i></p> <p>Roboty przy skarpie brzegu - w km 646,5 Wykonawca będzie prowadził poza okresem lęgowym brzegówki <i>Riparia riparia</i>, tj. w terminie od 1 września do końca lutego i w razie konieczności zabezpieczy skarpe przed kolejnym sezonem lęgowym przed założeniem gniazd siatką o drobnych oczkach, tj. poniżej 4 cm, wykonaną z tworzywa sztucznego lub metalu, po uzyskaniu wymaganych zezwoleń na odstępstwa.</p> <p>Działanie prowadzone będzie z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy.</p>
52.	<p>Postępowanie z masami ziemnymi</p> <p>[...]</p> <p>c) w przypadku mas ziemnych pozyskanych w rejonie występowania gatunków inwazyjnych należy je usunąć i przekazać podmiotom posiadającym odpowiednie zezwolenia na ich dalsze zagospodarowanie;</p> <p>[...]</p>	<p>Postępowanie z masami ziemnymi</p> <p>[...]</p> <p>c) w przypadku mas ziemnych pozyskanych w rejonie występowania gatunków inwazyjnych należy je usunąć, umieścić w szczelnym pojemniku, a następnie przekazać do utylizacji podmiotom posiadającym odpowiednie zezwolenia na ich dalsze zagospodarowanie;</p> <p>[...]</p>
54.	<p>Zakaz składowania nadmiaru mas ziemnych w polach międzyostrogowych</p>	<p>Zakaz składowania nadmiaru mas ziemnych w polach międzyostrogowych</p>

	<p>Nadmiar mas ziemnych i innych materiałów pozyskanych z odbudowywanych ostróg nie może być składowany w obrębie koryta rzeki, pól międzyostrogowych, ani międzywala Odry.</p> <p>Pole międzyostrogowe powinno zostać nienaruszone w takim stopniu, jak to jest możliwe podczas prowadzenia prac.</p>	<p>Nadmiar mas ziemnych i innych materiałów pozyskanych z odbudowywanych ostróg nie może być składowany w obrębie koryta rzeki, pól międzyostrogowych, ani międzywala Odry.</p> <p>Pole międzyostrogowe powinno zostać nienaruszone w takim stopniu, jak to jest możliwe podczas prowadzenia prac.</p> <p>Zakaz ten nie dotyczy usuwania osadów w bezpośrednich miejscach budowy i odbudowy budowli regulacyjnych zgodnie z wymogami poz. 21.</p>
55.	<p>Zakaz przemieszczania mas ziemnych w korycie rzeki</p> <p>Wykonawcę obowiązuje zakaz prowadzenia robót bagrowniczych, jak również innego przemieszczania/przesuwania/spychania mas ziemnych w korycie rzeki.</p>	<p>Zakaz przemieszczania mas ziemnych w korycie rzeki</p> <p>Wykonawcę obowiązuje zakaz prowadzenia robót bagrowniczych, jak również innego przemieszczania/przesuwania/spychania mas ziemnych w korycie rzeki.</p> <p>Zakaz ten nie dotyczy usuwania osadów w bezpośrednich miejscach budowy i odbudowy budowli regulacyjnych zgodnie z wymogami poz. 21.</p>
78.	<p>Wyposażenie obszarów stanowiących potencjalne miejsca emisji zanieczyszczeń w materiały i sprzęt do likwidacji rozlewów</p> <p>Na jednostkach pływających Wykonawca przygotuje materiały i sprzęt do likwidacji rozlewów typu zapory elastyczne, zapory pneumatyczne lub zapory sorpcyjne oraz sorbenty (maty, rolki, poduszki, rękawy). W materiały do neutralizacji rozlewów (w szczególności substancji ropopochodnych należy wyposażyć ponadto miejsca prowadzonych robót oraz miejsca składowania materiałów budowlanych.</p>	<p>Wyposażenie obszarów stanowiących potencjalne miejsca emisji zanieczyszczeń w materiały i sprzęt do likwidacji rozlewów, sposoby organizacji elementów lądowych terenu budowy oraz organizacji procesów prowadzonych na lądzie</p> <p>Na jednostkach pływających Wykonawca przygotuje materiały i sprzęt do likwidacji rozlewów typu zapory elastyczne, zapory pneumatyczne lub zapory sorpcyjne oraz sorbenty (maty, rolki, poduszki, rękawy).</p> <p>Elementy lądowe placu budowy winny być zabezpieczone w następujący sposób:</p> <p>a) place budowy oraz zaplecze budowy należy wyposażyć w techniczne i chemiczne środki do ograniczania rozprzestrzeniania się, usuwania lub neutralizacji zanieczyszczeń ropopochodnych (w tym pływające zapory przeciworozlewowe i materiały sorbentowe). W przypadku wycieku substancji ropopochodnych należy je niezwłocznie usunąć lub zneutralizować,</p> <p>b) w obrębie zapleczy budowy należy zlokalizować place parkingowo-serwisowe, myjnie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych, miejsca magazynowania materiałów budowlanych oraz miejsca magazynowania odpadów,</p> <p>c) tankowanie, serwisowanie oraz parkowanie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych należy prowadzić na terenie placów parkingowo-serwisowych,</p> <p>d) dopuszcza się tankowanie i serwisowanie stacjonarnych maszyn i urządzeń budowlanych poza placami parkingowo-serwisowymi, pod warunkiem zabezpieczenia gleby w miejscu ich posadowienia za pomocą materiałów technicznych umożliwiających ujęcie ewentualnych</p>

		<p>wycieków substancji ropopochodnych,</p> <p>e) materiały pędne oraz oleje i smary wykorzystywane na etapie realizacji przedsięwzięcia należy magazynować na terenie placów parkingowo-serwisowych,</p> <p>f) mycie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych należy prowadzić na terenie specjalnie przygotowanych placów w obrębie zaplecza budowy, tj. myjni,</p> <p>g) place parkingowo-serwisowe oraz myjnie zlokalizować na utwardzonym i uszczelnionym podłożu. Ponadto należy wyposażyć je w urządzenia do podczyszczania ścieków z zawieszin oraz substancji ropopochodnych.</p>
79.	<p>Utwardzenie placów składowych*</p> <p>Powierzchnia placów składowych (tymczasowych miejsc składowania materiałów) zostanie przez Wykonawcę utwardzona np. płytami drogowymi.</p> <p>* Warunek dotyczy również zapleczy budowy w przypadku organizacji lądowych zapleczy przez Wykonawcę.</p>	<p>Utwardzenie placów składowych*</p> <p>Powierzchnia placów składowych (tymczasowych miejsc składowania materiałów) zostanie przez Wykonawcę utwardzona np. płytami drogowymi.</p> <p>Tereny zaplecza budowy przeznaczone do magazynowania materiałów budowlanych oraz substancji i preparatów stosowanych na etapie realizacji przedsięwzięcia, z kart charakterystyki których wynika, że mogą stanowić zagrożenie dla wód lub dla gleby oraz place parkingowo-serwisowe a także myjnie [wskazane w lit. f i g w poz. 78] winny posiadać utwardzone i uszczelnione podłoże, które należy wykonać przy użyciu wodoodpornych i mrozoodpornych płyt betonowych o klasie wytrzymałości minimum C35/45 uszczelnionych za pomocą elastycznych spoin odpornych na działanie czynników atmosferycznych (temperatury, promieni UV, deszczu i powietrza) oraz substancji ropopochodnych lub przy użyciu geomembran.</p> <p>* Warunek dotyczy również zapleczy budowy w przypadku organizacji lądowych zapleczy przez Wykonawcę.</p>
86.	<p>Ograniczenie usuwania drzew i krzewów</p> <p>Usuwanie drzew i krzewów (usuwanie tylko wyselekcjonowanych drzew i krzewów), zostanie przeprowadzone poza sezonem lęgowym ptaków, przy czym jest możliwe wykonanie tej czynności w ww. okresie ochronnym w przypadku braku możliwości dostosowania wycinki do okresu ochronnego ze względów technologicznych, jednak niezbędne do prowadzenia wycinki jest wykonanie kontroli w sezonie lęgowym przez ornitologa z zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy, maksymalnie do 3 dni przed terminem wycinki, która potwierdzi brak obecności gniazd i lęgów ptaków.</p> <p>Powyższe odstępstwo nie dotyczy drzew dziuplastych (zinwentaryzowanych w następujących lokalizacjach: wierzba biała w km 645,77, wiąz szypułkowy – 2 sztuki w km 652,59), których wycinkę należy bezwzględnie przeprowadzić w okresie zmniejszonej aktywności i zimowania nietoperzy, tj. w okresie od 15 sierpnia do 30 kwietnia, przy uwzględnieniu okresu lęgowego ptaków.</p>	<p>Ograniczenie usuwania drzew i krzewów</p> <p>Usuwanie drzew i krzewów (usuwanie tylko wyselekcjonowanych drzew i krzewów), zostanie przeprowadzone poza sezonem lęgowym ptaków, tj. w okresie od 1 września do końca lutego.</p>
87.	<p>Ochrona drzew w sąsiedztwie robót</p> <p>Drzewa nieprzewidziane do usunięcia, rosnące w obszarze realizacji Zadania i narażone na uszkodzenia w</p>	<p>Ochrona drzew w sąsiedztwie robót</p> <p>Drzewa nieprzewidziane do usunięcia, rosnące w obszarze realizacji Zadania i narażone na uszkodzenia w związku z</p>

Plan Zarządzania Środowiskiem

Kontrakt 1B.2/2 - Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, Etap I – Prace modernizacyjne w celu zapewnienia zimowego lodolamania – Część II – Aneks nr 1

	<p>związku z pracą i przemieszczaniem się sprzętu Wykonawca będzie chronił poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) osłonięcie pni drzew rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych robót ziemnych, np. poprzez umieszczenie wokół całych pni drzew, do wysokości nie mniejszej niż 1,5 m, osłon przypniowych z desek, b) wykonywanie robót ziemnych w obrębie systemu korzeniowego w miarę możliwości ręcznie, c) osłonięcie matami ze słomy lub tkanin workowatych albo torfem odsłoniętych korzeni drzew, w celu ich zabezpieczenia przed nadmiernym wysuszeniem (lato) lub przemarzeniem (zima), d) zakaz składowania materiałów budowlanych oraz ziemi z wykopów pod konarami drzew, aby nie doprowadzić do uniemożliwienia wymiany gazowej między powietrzem a glebą, co w konsekwencji może prowadzić do zamierania i gnicia korzeni e) profilaktyczne podcinanie koron drzew w celu zapobiegania ich uszkodzeniu w rejonie garażowania maszyn i urządzeń. 	<p>pracą i przemieszczaniem się sprzętu Wykonawca będzie chronił poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) osłonięcie pni drzew rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych robót ziemnych, np. poprzez umieszczenie wokół całych pni drzew, do wysokości nie mniejszej niż 2,0 m, osłon przypniowych z desek desek (alternatywnie tkaniną jutową lub grubymi matami słomianymi lub trzciniowymi), b) wykonywanie robót ziemnych w obrębie systemu korzeniowego w miarę możliwości ręcznie, c) osłonięcie matami ze słomy lub tkanin workowatych albo torfem odsłoniętych korzeni drzew, w celu ich zabezpieczenia przed nadmiernym wysuszeniem (lato) lub przemarzeniem (zima), d) zakaz składowania materiałów budowlanych oraz ziemi z wykopów pod konarami drzew, aby nie doprowadzić do uniemożliwienia wymiany gazowej między powietrzem a glebą, co w konsekwencji może prowadzić do zamierania i gnicia korzeni; e) profilaktyczne podcinanie koron drzew w celu zapobiegania ich uszkodzeniu w rejonie garażowania maszyn i urządzeń; f) Po zakończeniu realizacji inwestycji zabezpieczenia drzew należy zdemontować nie dopuszczając do uszkodzeń drzew. Wszelkie prace prowadzone w obrębie drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia wykonać zgodnie z wytycznymi specjalisty dendrologa.
<p>101.</p>	<p>Ograniczenie emisji spalin i hałasu z maszyn i pojazdów</p> <p>W celu ograniczenia w fazie budowy uciążliwości w postaci czasowego wzrostu zapylenia oraz emisji hałasu należy m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty prowadzić wyłącznie w porze昼间 (w godzinach 6:00-22:00), przy czym prace generujące wyższy poziom hałasu powinny uwzględniać tereny chronione akustycznie zlokalizowane w mieście Słubice, Kostrzyn nad Odrą oraz na terenie gminy Górzycza (w rejonie granicy z gminą Kostrzyn nad Odrą) np. poprzez ograniczanie czasu pracy silników na najwyższych obrotach; • stosować urządzenia i maszyny spełniające wymogi i standardy środowiskowe, w tym stosować sprzęt odpowiednio wyciszony, sprawny technicznie i o niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza; • ograniczać czas pracy silników na najwyższych obrotach; • stosować maszyny i pojazdy sprawne technicznie, przy czym maszyny obsługujące Zadanie powinny posiadać nowoczesne jednostki napędowe z ograniczoną emisją spalin; • wyłączać zbędne, nieużywane w danym momencie urządzenia, maszyny i narzędzia 	<p>Ograniczenie emisji spalin i hałasu z maszyn i pojazdów</p> <p>W celu ograniczenia w fazie budowy uciążliwości w postaci czasowego wzrostu zapylenia oraz emisji hałasu należy m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabrania się prowadzenia prac budowlanych w porze nocnej (poniedziałek-sobota) oraz w dni ustawowo wolne od pracy, przy czym w przypadku, gdy prace będą prowadzone na wysokości obszarów podlegających ochronie akustycznej po stronie polskiej, przez porę nocy należy rozumieć porę w godzinach od 22.00 do 6.00, na wysokości obszarów podlegających ochronie akustycznej po stronie niemieckiej - od 20.00 do 7.00, a jeśli prace budowlane prowadzone będą na wysokości obszarów podlegających ochronie akustycznej znajdujących się jednocześnie po stronie polskiej i niemieckiej - od 20.00 do 7.00; • w przypadku gdy w odległości 300 m od terenu objętego pracami budowlanymi znajdują się obszary podlegające ochronie akustycznej, podczas prac budowlanych z wykorzystaniem maszyn emitujących hałas należy prowadzić ciągle pomiary emisji hałasu. Punkt pomiarowy należy zlokalizować na granicy najbliższej położonej nieruchomości objętej ochroną akustyczną na danym odcinku prowadzonych prac budowlanych. Jeżeli podczas prac budowlanych nastąpi przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, miejsca

	emitujące hałas.	<p>bezpośredniej pracy maszyn emitujących hałas należy wygrodzić tymczasowymi ekranami akustycznymi minimalizującymi rozprzestrzenianie się hałasu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować urządzenia i maszyny spełniające wymogi i standardy środowiskowe, w tym stosować sprzęt odpowiednio wyciszony, sprawny technicznie i o niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza; • ograniczać czas pracy silników na najwyższych obrotach; • stosować maszyny i pojazdy sprawne technicznie, przy czym maszyny obsługujące Zadanie powinny posiadać nowoczesne jednostki napędowe z ograniczoną emisją spalin; • wyłączać zbędne, nieużywane w danym momencie urządzenia, maszyny i narzędzia emitujące hałas.
107.	<p>Wykonawca ograniczać będzie rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków flory (zwłaszcza kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i> i rzepienia włoskiego <i>Xanthium albinum</i>) poprzez zwalczanie roślin inwazyjnych rosnących na brzegach objętych bezpośrednim oddziaływaniem Zadania (ostrogi wraz z przyległymi przestrzeniami międzyostrogowymi) według następujących założeń:</p> <p>a) przed rozpoczęciem robót Wykonawca przeprowadzi wizję terenową miejsc realizacji robót przy udziale fitosocjologa/botanika z zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy celem zlokalizowania miejsc występowania i liczebności populacji roślin inwazyjnych (wymienione inwazyjne gatunki jednoroczne cechują się dużą dynamiką występowania i wymagają corocznej aktualizacji informacji o ich lokalnych zasięgach i częstotliwości występowania, które są zmienne i zależne w dużym stopniu m.in. od warunków pogodowych) i następnie w sposób widoczny je oznaczy,</p>	<p>Wykonawca ograniczać będzie rozprzestrzenianie się wszystkich inwazyjnych gatunków flory (zwłaszcza kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i> i rzepienia włoskiego <i>Xanthium albinum</i>) poprzez zwalczanie roślin inwazyjnych rosnących na brzegach objętych bezpośrednim oddziaływaniem Zadania (ostrogi wraz z przyległymi przestrzeniami międzyostrogowymi) według następujących założeń:</p> <p>a) przed rozpoczęciem robót Wykonawca przeprowadzi wizję terenową miejsc realizacji robót przy udziale fitosocjologa/botanika z zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy celem zlokalizowania miejsc występowania i liczebności populacji roślin inwazyjnych (inwazyjne gatunki jednoroczne cechują się dużą dynamiką występowania i wymagają corocznej aktualizacji informacji o ich lokalnych zasięgach i częstotliwości występowania, które są zmienne i zależne w dużym stopniu m.in. od warunków pogodowych) i następnie w sposób widoczny je oznaczy lub odnotuje,</p>
108.	<p>b) zespół nadzoru przyrodniczego Wykonawcy nie dopuści do rozwoju jednorocznych gatunków inwazyjnych kolonizujących siedliska zaburzone na brzegach Odry, w miejscach, gdzie wskutek prowadzonych robót nastąpi naruszenie istniejącej pokrywy roślinnej i odsłonięcie lub utworzenie nagiej powierzchni ziemi lub narzutu kamiennego poprzez coroczną kontrolę wszystkich takich miejsc, przeprowadzoną optymalnie w pierwszej połowie czerwca (ewentualnie od trzeciej dekady maja do pierwszej dekady lipca),</p>	<p>b) botanik z nadzoru przyrodniczego obowiązany jest prowadzić przez cały okres realizacji inwestycji stałe kontrole brzegów Odry (od 1 maja do 31 lipca) na odcinkach prowadzenia prac, zwracając szczególną uwagę na miejsca, gdzie wskutek realizowanych robót nastąpi naruszenie istniejącej pokrywy roślinnej i odsłonięcie lub utworzenie nagiej powierzchni ziemi lub narzutu kamiennego, pod kątem występowania inwazyjnych gatunków obcych,</p>
109.	<p>c) z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy należy usuwać stwierdzone charakterystyczne siewki i młode rośliny należące do gatunków: kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i>, niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i>, rzepień pospolity <i>Xanthium strumarium</i> i brzegowy <i>Xanthium albinum</i>. Młode, pojawiające się rośliny zwalczane będą mechanicznie (zrywane), w przypadku masowego wystąpienia mogą być wycinane lub koszone, przy czym</p>	<p>c) z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy należy usuwać wszystkie stwierdzone rośliny inwazyjnych gatunków obcych. W przypadku siewek i młodych roślin należących do gatunków: kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i>, niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i>, rzepień pospolity <i>Xanthium strumarium</i> i brzegowy <i>Xanthium albinum</i> likwidację należy przeprowadzić mechanicznie (poprzez zrywanie), w przypadku masowego wystąpienia należy stosować</p>

Plan Zarządzania Środowiskiem

Kontrakt 1B.2/2 - Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, Etap I – Prace modernizacyjne w celu zapewnienia zimowego lodolamania – Część II – Aneks nr 1

	zabiegi te należy wykonać przed owocowaniem roślin (do połowy lipca),	wycinkę lub koszenie, przy czym zabiegi te należy wykonać przed owocowaniem roślin (do połowy lipca). Całość prac należy prowadzić pod bezpośrednią kontrolą i zgodnie z wytycznymi botanika z nadzoru przyrodniczego, który obowiązany jest do wskazania metodyki likwidacji innych inwazyjnych gatunków obcych, które mogą się pojawić podczas prowadzenia prac,
110.	d) w przypadku bardzo liczego występowania biomasy gatunków inwazyjnych należy z udziałem zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy usuwać z siedlisk nadbrzeżnych, celem umożliwienia rozwoju rodzimych gatunków namuliskowych. Preferowaną metodą jest wrywanie roślin inwazyjnych (jest najbardziej skuteczne i precyzyjne). W przypadku koszenia zabieg należy wykonywać możliwie nisko, by nie pozwolić na odrastanie roślin i tylko w miejscach, gdzie jego realizacja nie zagrazi rzadkim, rodzimym gatunkom roślin,	d) biomasę gatunków inwazyjnych należy usuwać z siedlisk nadbrzeżnych, celem umożliwienia rozwoju rodzimych gatunków namuliskowych. Preferowaną metodą jest wrywanie roślin inwazyjnych (jest najbardziej skuteczne i precyzyjne). W przypadku koszenia zabieg należy wykonywać możliwie nisko, by nie pozwolić na odrastanie roślin i tylko w miejscach, gdzie jego realizacja nie zagrazi rzadkim, rodzimym gatunkom roślin. Botanik z nadzoru przyrodniczego każdorazowo obowiązany jest do wskazywania i kontrolowania sposobu likwidacji inwazyjnych gatunków obcych,
111.	e) zabezpieczyć materiał ziemny i roślinny pozyskany w rejonie występowania gatunków inwazyjnych i następnie poddać go utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.	e) materiał ziemny i roślinny pozyskany w rejonie występowania gatunków inwazyjnych należy niezwłocznie umieścić w szczelnych pojemnikach, a następnie przekazać go do utylizacji. W przypadku klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>) - po ścięciu drzewa należy je niezwłocznie usunąć poza miejsce realizacji przedsięwzięcia.

*pozycja w Załączniku 1 i Załączniku 2 do PZŚ

Dodatkowe wprowadza się zmiany dotyczące wyłącznie Załącznika 2.

Poz. *	Opis działania – zapis dotychczasowy	Opis działania zgodnie z Aneksem
153	Monitoringu środowiska na etapie realizacji Zespół nadzoru przyrodniczego Wykonawcy zrealizuje monitoring środowiska na etapie budowy (wskazany w warunkach IV.3.2.b i IV.3.2.c decyzji środowiskowej zamieszczonej w Załączniku 4a PZŚ) w zakresie uzgodnionego Programu Monitoringu (na podstawie warunku IV.3.8. decyzji środowiskowej) z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.	Monitoringu środowiska na etapie realizacji Zespół nadzoru przyrodniczego Wykonawcy zrealizuje monitoring środowiska na etapie budowy (wskazany w warunkach IV.3.2.b i IV.3.2.c decyzji środowiskowej zamieszczonej w Załączniku 4a PZŚ ze zmianami wprowadzonymi decyzją GDOŚ zamieszczoną w Załączniku 4aa – p. 14 decyzji odwoławczej) w zakresie uzgodnionego Programu Monitoringu (na podstawie warunku IV.3.8. decyzji środowiskowej ze zmianami wprowadzonymi decyzją GDOŚ zamieszczoną w Załączniku 4aa – p. 14 decyzji odwoławczej) z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

*pozycja w Załączniku 2 do PZŚ